

**AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE
FILMOVÁ A TELEVIZNÍ FAKULTA**

Filmové, televizní a fotografické umění a nová média

Zvuková tvorba

Oponentský posudek práce

ZVUKOVÁ DRAMATURGIE V SOUČASNÉM AMERICKÉM SERIÁLU

Případová studie seriálu Breaking Bad

Adam Levý

Vedoucí práce: doc.Mgr. Jakub Kudláč

Oponent práce: MgA. Petr Hilčanský

Datum obhajoby práce: 4.10.2017

Přidělovaný akademický titul: MgA

Praha, 2017

Diplomant Adam Levý sa vo svojej práci zaoberá zvukom v súčasnom americkom seriále, ktorý sa teší veľkej popularite a je sledovaný miliónmi divákov po celom svete. Predstavuje istý kultúrny fenomén, ktorému venujú značnú pozornosť aj filmoví kritici a mediálni odborníci. Časť seriálov vyniká svojou originalitou a kvalitou spracovania všetkých zložiek a teda aj zvuku a u odbornej verejnosti a diváckej komunity si zaslúžili pomenovanie “Quality TV”, ktoré je v práci často skloňované. Kvalita je subjektívny pojem, autor sa preto opiera o tvrdenia filmových vedcov a vymedzuje tieto seriály na základe odlišnosti od klasických epizodických seriálov svojou dramatickou štruktúrou, komplexným dejom, voľbu tém a spôsobom ich zobrazovania. Ďalej tendenciou k psychologickému realizmu, kontroverznosti a konfrontácii diváka. Dej musí byť perfektne vybudovaný do najmenších detailov, pretože diváci často zhliadnu všetky epizódy jednej série počas veľmi krátkej doby. Táto možnosť vzniká napríklad u streamovacej služby Netflix, ktorá sprístupní celú sériu v jeden moment.

Podľa diplomanta tieto seriály ponúkajú väčšiu tvorivú voľnosť a tým pádom aj umeleckú hodnotu ako súčasné filmy a na toto tvrdenie hľadá v prvej časti práce argumenty. Spomína napríklad neštandardné producerské prostredie “artového” seriálu “The Knick”, kde režisér môže figurovať zároveň ako výkonný producent, hlavný kameraman a strihač, niečo čo by bolo vo filmovom prostredí kvôli odborom problematické dosiahnuť. Toto je istý odklon od zabehnutého modelu kde má hlavné slovo tzv. “showrunner” - vedúci scenárista a zároveň výkonný producent, ktorý dohliada na všetko od umeleckého štýlu až po rozpočet.

Druhá polovica práce je venovaná prípadovej štúdii seriálu Breaking Bad. V nej popisuje produkčnú fázu a analyzuje zvukovú dramaturgiu najvýraznejších scén. Upozaduje tradičné delenie na dialóg, hudbu a ruchy a sústreďuje sa na skladobné postupy ako gradácia, použitie leitmotívu, subjektívne vnímanie postáv, audiovizuálny kontrapunkt alebo zvukové prechody. Seriál poskytuje skutočne veľké množstvo zaujímavých momentov a originálnu prácu so zvukom aj vďaka striedmemu použitiu hudby (o 10-15 minút menej na epizódu ako u podobných seriálov). Táto hudba je tiež často na pomedzí sound designu alebo štylizovanej atmosféry. Originálne je tiež napríklad využitie jedného výrazného ruchu, ktorý hral v príbehu významnú rolu, v konečnej titulovej hudbe. Tento ruch je zakomponovaný do hudby a skladateľ s ním pracuje ako s hudobným ruchom.

Z pohľadu zvukového dizajnéra sa mi táto časť zdala najdôležitejšia, no v pomere k filmovo-teoretickému úvodu krátka. Dovolím si preto tvrdiť, že autor tému nevyčerpal. V práci načrtne zopár zaujímavých bodov, ktoré by bolo vhodné rozobrať do väčšej hĺbky. Spomína napríklad, že výroba zvukovej zložky jednej epizódy trvala týždeň, čo je pomerne krátka doba, a že pod zvukovou zložkou seriálu je podpísaných viac ako 50 ľudí. Nespomína však či všetkých 50 ľudí pracovalo na každej epizóde alebo sa v priebehu tvorby seriálu striedali. Ďalej aké úskalia a problémy môže priniesť takáto rozdrobenosť práce medzi veľké množstvo pracovníkov a zvukových štúdií a akú rolu v nej hraje supervízor a mixér. Takisto by bolo vhodné do väčšej hĺbky rozobrať okrajovo spomenutú problematiku reprodukcie výsledného diela na zariadeniach s nízkou výstupnou kvalitou zvuku (laptop, telefón) a ako môže ovplyvňovať rozhodnutia zvukovo dramaturgického charakteru.

Práca predstavuje určitý odklon od väčšiny diplomových prác, ktorých ústrednou témou býva film. V tom je možné vidieť jej hlavný prínos. Prácu doporučujem k obhajobe, avšak kvôli vyššie spomenutým nedostatkom navrhujem známku D.

V Prahe 27.9.2017

Peter Hilčanský